

вибору. Сума грошей, за якою відбувається купівля-продаж компанії у конкретній угоді, називається ціною. Вартість компанії повинна бути об'єктивною величиною, яка встановлюється у відповідний час і простір, розраховується на підставі сукупного використання облікової та ринкової інформації і за якою може бути укладена угода купівлі-продажу на активному ринку.

Література:

1. Єрофеева Т.А. Підходи до оцінювання вартості бізнесу: проблеми їх використання. Економічні науки. 2020. № 1. С. 25-30.
2. Корягін М. В. Підходи до визначення поняття вартості підприємства та їх розвиток. Lviv Polytechnic National University Institutional Repository. 2018. № 1. С. 121-126.
3. Кульбач Ю. О. Механізм управління вартістю підприємства. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 23. С. 82-86.
4. Мозенков О. Проблеми застосування вартісних показників для оцінки діяльності та прогнозування розвитку підприємств з корпоративними правами. Економіст. 2021. № 6. С. 54-59.

Щельник О.В., асистент
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ У ВОЄННИЙ ЧАС

Сфера вищої освіти є важливим суспільним інститутом, від функціонування та розвитку якого залежать перспективи розвитку національних економік світу. З огляду на перехід до концепції Індустрії 5.0 розвиток знаннєвого компоненту стає все більш важливим для майбутнього розвитку.

Вкрай необхідним ресурсом задля відновлення темпів розвитку економіки України виступає людський потенціал, зростання якого можливе виключно шляхом ефективного функціонування системи вищої освіти, яка зазнала значних втрат внаслідок військового вторгнення країни-агресора.

Попередньо, варто відзначити, заклади вищої освіти функціонували в умовах пандемії та певних обмежень, що не дало можливості повноцінної імплементації нової редакції Закону України «Про вищу освіту» щодо створення системи внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості вищої освіти відповідно до директив Європейського простору вищої освіти.

В сучасних умовах функціонування вищої освіти, головним пріоритетом виступає забезпечення безпечного середовища шляхом використання інструментів дистанційного формату навчання.

З огляду на постійні обстріли та факти пошкодження інфраструктури закладів вищої освіти, саме безпековість вийшла на перше місце при формуванні стратегічних планів розвитку освітніх інституцій. Поряд із тим, має місце зниження державного фінансування таких закладів. Як бачимо на рис. 1, стрімке зниження фактичного показника фінансування у 2022 році порівняно з плановим та, відповідно, зниження планового показника 2023 року у порівнянні з фактичним показником фінансування 2022 року дає зробити висновок про негативні процеси у сфері вищої освіти. В результаті чого, мають місце негативні тенденції подальшого розвитку: від відтоку мізків (викладацька міграція) до руйнування структури освітніх закладів України.

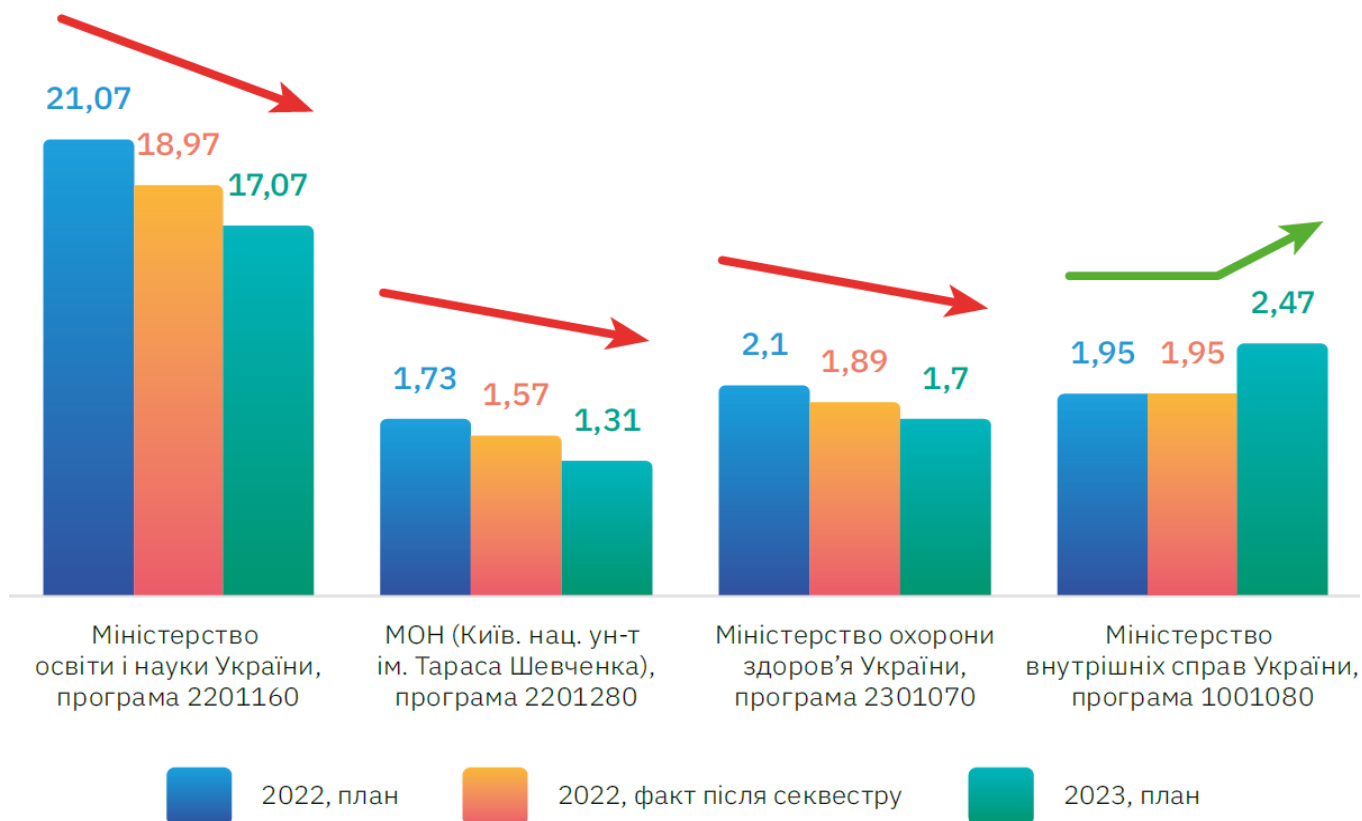

Рис. 2.1. Фінансування закладів вищої освіти за загальним фондом Державного бюджету через різні міністерства у 2022 та 2023 рр., млрд грн [1]

В першу чергу, проблема фінансування негативно впливає на регіональні заклади вищої освіти, адже університети-флагмани мають змогу утримувати заклади за рахунок наповнення спеціального фонду за рахунок надання освітніх послуг як вітчизняним абітурієнтам, так і іноземцям. Адже, як свідчить аналітика [2] 26,0 % всіх аплікаційних заяв абітурієнтів у 2023 році припадало на заклади в м. Київ, 11,7% - Львівську область, 8,6 % - Харківську, що у сукупності відповідає 46,3% всього ринку освітніх послуг.

Таким чином, з метою збереження освітнього потенціалу та перспектив розвитку регіонів України, зниження дисбалансу у зв'язку з освітньою міграцією у більш перспективні регіони України, доцільним є, не дивлячись на фінансові проблеми та воєнний стан, розробляти стратегії популяризації регіональним закладів вищої освіти шляхом поширення успішної практики залучення коштів через можливості участі в міжнародних проєктах, перспектив кар'єрного зростання для випускників, впровадження дуальних програм тощо. Все це у комплексі дасть змогу зберегти наявний людський потенціал.

Література:

1. Укладено за даними додатка № 3 до Закону України від 02.12.2021 № 1928-IX «Про Державний бюджет України на 2022 рік», додатка № 3 до Закону України від 03.11.2022 № 2710-IX «Про Державний бюджет України на 2023 рік», постанови Кабінету Міністрів України від 01.04.2022 № 401 «Про спрямування коштів до резервного фонду державного бюджету».

2. Вступ.ОСВІТА.UA. URL: <https://vstup.osvita.ua/> (Дата перегляду: 10.12.2023)